

ევრო SDMX მეტამონაცემების სტრუქტურა (ESMS)

ენერგეტიკული ბალანსი

	ცნების დასახელება	წარმოდგენა
1	საკონტაქტო ინფორმაცია	
1.1	საკონტაქტო ორგანიზაცია	საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური (საქსტატი)
1.2	საკონტაქტო ორგანიზაციის ერთეული	ბიზნეს სტატისტიკის დეპარტამენტი
1.3	საკონტაქტო პირი	გიორგი სანაძე
1.4	საკონტაქტო პირის ფუნქცია	ბიზნეს სტატისტიკის დეპარტამენტის უფროსი
1.5	საკონტაქტო პირის საფოსტო მისამართი	ქ. თბილისი, 0180, ცოტნე დადიანის 30
1.6	საკონტაქტო პირის ელექტრონული ფოსტის მისამართი	gsanadze@geostat.ge
1.7	საკონტაქტო პირის ტელეფონი	+995 32 236 72 10 (200)
1.8	საკონტაქტო პირის ფაქსი	-
2	მეტამონაცემების განახლება	
2.1	მეტამონაცემების ბოლო სერტიფიცირება	2019 წ. 8 თებერვალი
2.2	მეტამონაცემების ბოლო გამოქვეყნება	2019 წ. 8 თებერვალი
2.3	მეტამონაცემების ბოლო განახლება	2019 წ. 8 თებერვალი
3	სტატისტიკური მონაცემების წარმოდგენა	
3.1	მონაცემების აღწერა	<p>ენერგურესურსების წარმოების, მიწოდების, განაწილების და მოხმარების შესახებ წლიური სტატისტიკური გამოკვლევის ფარგლებში ქვეყნდება 13 ძირითადი მაჩვენებელი:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. წარმოება; 2. იმპორტი; 3. ექსპორტი; 4. მარაგების ცვლილება; 5. შიდა მიწოდება; 6. ხელმისაწვდომი; 7. გარდაქმნები; 8. სტატისტიკური განსხვავება; 9. ტრანსფორმაციის სექტორი – შემავალი; 10. ტრანსფორმაციის სექტორი – წარმოება;

	ცნების დასახელება	წარმოდგენა
		<p>11. ენერგეტიკის სექტორის საკუთარი მოხმარება; 12. დანაკარგები დისტრიბუციისას; 13. საბოლოო მოხმარება.</p> <p>აღნიშნული მონაცემები ქვეყნდება ენერჯის სახეების მიხედვით, ფიზიკურ და ენერჯის საერთაშორისო ერთეულებში:</p> <p>1. აგრეგირებული ენერგეტიკული ბალანსი; 2. ელექტროენერჯის და თბოენერჯის მიწოდება და მოხმარება; 3. ბუნებრივი აირის მიწოდება და მოხმარება; 4. ქვანახშირის მიწოდება და მოხმარება; 5. ნავთობი და ნავთობპროდუქტების მიწოდება და მოხმარება; 6. ბიოსაწვავი და ნარჩენებისაგან წარმებული ენერჯის მიწოდება და მოხმარება.</p> <p>საქართველოს ენერგეტიკული ბალანსი დაინერგა 2013 წლიდან. ენერგეტიკული ბალანსის ფორმირებისათვის/შემუშავებისათვის გამოკვლევა ორი მიმართულებით ხორციელდება: ენერგეტიკის სექტორის გამოკვლევა და საბოლოო მოხმარების სექტორის გამოკვლევა.</p> <p>ენერგეტიკის სექტორში სრული მოცვით გამოიკითხება ენერგორესურსების მწარმოებლები, მიმწოდებლები, გამანაწილებლები და ენერგორესურსებით ვაჭრობით დაკავებული კომპანიები.</p> <p>საბოლოო მოხმარების სექტორი მოიცავს ყველა ინსტიტუციური სექტორის – არაფინანსური კორპორაციების (ბიზნეს სექტორი), ფინანსური კორპორაციების, შინამეურნეობების მომსახურე არაკომერციული ორგანიზაციების (შმაკო), შინამეურნეობების და სახელმწიფო მმართველობის ორგანიზაციების – გამოკვლევას. აქედან, ფინანსური კორპორაციების, შმაკო-ს და სახელმწიფო მმართველობის ორგანიზაციების გამოკვლევა ტარდება 5 წელიწადში ერთხელ. შინამეურნეობების რეგულარული გამოკვლევიდან მონაცემთა შეგროვება ხდება პირდაპირი ინტერვიუს მეთოდით სპეციალური დანართის საფუძველზე.</p>
3.2	კლასიფიკაციის სისტემა	2017 წლიდან მონაცემები ქვეყნდება ეკონომიკური საქმიანობის სახეების ეროვნული კლასიფიკატორის (NACE Rev. 1 და NACE Rev. 2) სექციების მიხედვით. ენერგეტიკის სტატისტიკის პროდუქტების ნომენკლატურა მოცემულია ენერგეტიკის სტატისტიკის სახელმძღვანელოს რეკომენდაციების შესაბამისად (Energy Statistics Manual, IEA/OECD/EUROSTAT, 2005).
3.3	სექტორის მოცვა	ენერგეტიკის მოხმარების წლიური სტატისტიკური გამოკვლევა მოიცავს ბიზნეს სექტორს, შინამეურნეობებს.
3.4	სტატისტიკური ცნებები და განსაზღვრებები	<p>ენერჯის წარმოება – ენერჯის წარმოება ბუნებაში არსებული ენერგორესურსებიდან (ქვანახშირი, ტორფი, ბუნებრივი გაზი, ნედლი ნავთობი, ჰიდრო, ქარი, მზე). ენერჯია შეიძლება იყოს განახლებადი და არაგანახლებადი. განახლებად ენერჯიას მიეკუთვნება ჰიდროენერჯია, ქარის და მზის ენერჯია.</p> <p>იმპორტი – მოიცავს იმ ენერგორესურსების მოცულობას, რომლებმაც გადმოკვეთეს ქვეყნის საზღვარი. ბუნებრივი გაზის შემთხვევაში ტრანზიტული მოცულობა არ აისახება იმპორტში.</p> <p>ექსპორტი – მოიცავს ენერგორესურსების მოცულობას, რომელმაც გადაკვეთა ქვეყნის საზღვარი, რეექსპორტის ჩათვლით.</p>

	ცნების დასახელება	წარმოდგენა
		<p>მარაგების ცვლილება – გაინგარიშება როგორც სხვაობა საანგარიშო პერიოდის დასაწყისსა და საანგარიშო პერიოდის ბოლოსათვის. ენერგორესურსების მწარმოებელი, გამანაწილებელი, იმპორტიორი სუბიექტების, ასევე მსხვილი მომხმარებლების წარმოებისა და მომსახურებისათვის არსებული ენერგორესურსების მარაგების მოცულობა საანგარიშო პერიოდის დასაწყისსა და პერიოდის ბოლოსათვის.</p> <p>შიდა მიწოდება – გაინგარიშება ფორმულით: წარმოება+იმპორტი-ექსპორტი+/-მარაგების ცვლილება.</p> <p>ხელმისაწვდომი – შიდა მიწოდება+პირველადი ენერგიის ტრანსფორმაციის/გადამუშავების შედეგად მიღებული ენერგია. მაგალითად, ნედლი ნავთობის გადამუშავების პროდუქტები.</p> <p>ტრანსფორმაციის სექტორი, შემავალი – ენერგიის პირველადი ფორმა.</p> <p>ტრანსფორმაციის სექტორი, წარმოება – პირველადი ენერგიის გარდაქმნის/გადამუშავების შედეგად მიღებული ენერგია.</p> <p>ენერგეტიკის სექტორის საკუთარი მოხმარება – საწარმოში განათების, გათბობის, სატუმბო სადგურის მუშაობის მიზნით მოხმარებული ენერგია. მაგალითად, ქვანახშირის მალაროში, ელექტროსადგურებში, ნავთობისა და გაზის მოპოვებისათვის და ა.შ.</p> <p>დანაკარგები დისტრიბუციისას – დანაკარგები ელექტროენერგიის და ბუნებრივი გაზის გადაცემისა და განაწილების სისტემაში, ასევე დანაკარგები ქვანახშირის მალაროში.</p> <p>საბოლოო მოხმარება – ენერგიის მოხმარება მომხმარებელთა ჯგუფების მიხედვით, ეკონომიკური საქმიანობების ჭრილში.</p>
3.5	სტატისტიკური ერთეული	საწარმო, შინამეურნეობა, სხვადასხვა ადმინისტრაციული უწყება.
3.6	სტატისტიკური პოპულაცია	2013-2015 წლებში გამოკვლევა ეფუძნებოდა ევროკავშირის პროგრამა ინოვაციის მეთოდოლოგიას, ხოლო 2016 წლიდან – ევროსტატის და ევროპარლამენტის საბჭოს რეგულაციებს. გამოკვლევა მოიცავს ყველა იმ ერთეულს, რომლებიც წარმოადგენენ ენერგორესურსების მწარმოებლებს, გამანაწილებლებს, იმპორტიორებს და საბოლოო მოხმარებლებს.
3.7	საანგარიშო არეალი	საქართველოს მთელი ტერიტორია, გარდა ოკუპირებული რეგიონებისა.
3.8	დროის მოცვა	2013 წლიდან.
3.9	საბაზო პერიოდი	-
4	ზომის ერთეული	ფიზიკური ერთეულები (ათასი ტონა, მლნ. კუბ. მ, გვტ.სთ, ათასი კუბ. მ), საერთაშორისო ერთეულები (ტერაჯოული, ათასი ტონა ნავთობის ეკვივალენტი).
5	საანგარიშო პერიოდი	წელი.
6	ინსტიტუციური მანდატი	
6.1	სამართლებრივი აქტები და სხვა შეთანხმებები	საქართველოს კანონი "ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ"; http://geostat.ge/cms/site_images/saqstatis_kanoni.pdf სტატისტიკურ სამუშაოთა ყოველწლიური პროგრამა; http://geostat.ge/cms/site_images/programa-2018.pdf საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის დებულება.

	ცნების დასახელება	წარმოდგენა
		http://geostat.ge/cms/site_images/saqstatis_debuleba.pdf
6.2	მონაცემთა გაზიარება	-
7	კონფიდენციალურობა	
7.1	კონფიდენციალურობა – პოლიტიკა	<p>1. საქართველოს კანონი "ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ":</p> <ul style="list-style-type: none"> • კანონის მე-4 მუხლის თანახმად, ოფიციალური სტატისტიკის მწარმოებლის მიერ სტატისტიკური მიზნებისათვის შეგროვებული, ფიზიკური და იურიდიული პირების შესახებ მონაცემები მკაცრად კონფიდენციალურია და მხოლოდ სტატისტიკური მიზნებისათვის გამოიყენება. • კანონის 28-ე მუხლის (სტატისტიკურ მონაცემთა კონფიდენციალურობის დაცვა) თანახმად, <ol style="list-style-type: none"> 1. ოფიციალური სტატისტიკის წარმოების მიზნით შეგროვებული მონაცემები კონფიდენციალურია, თუ ისინი იძლევა დაკვირვების ერთეულის იდენტიფიცირების საშუალებას ან თუ მათი მეშვეობით შესაძლებელია ამგვარი მონაცემების დადგენა. 2. დაუშვებელია კონფიდენციალური სტატისტიკური მონაცემების გაცემა და გავრცელება ან მათი არასტატისტიკური მიზნით გამოყენება, გარდა საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა. 3. ოფიციალური სტატისტიკის წარმოებისას სავალდებულოა საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესებით საიდენტიფიკაციო მონაცემების, მათ შორის, ასეთი მონაცემების შემცველი სტატისტიკური კვლევის ამსახველი კითხვარების განადგურება ან განცალკევებით შენახვა. • კანონის 29-ე მუხლის თანახმად, საქსტატის ორგანოებში დასაქმებულებს ეკრძალებათ სტატისტიკური კვლევის მიზნით შეგროვებული და დამუშავებული კონფიდენციალური სტატისტიკური მონაცემების გამოყენება და გავრცელება. <p>http://geostat.ge/cms/site_images/saqstatis_kanoni.pdf</p> <p>2. „მონაცემების კონფიდენციალურობის პოლიტიკა საქსტატში“ http://www.geostat.ge/cms/site_images/files/georgian/law/konfidencialurobis%20brzaneba.pdf</p> <p>3. „საჯარო სარგებლობის მიკრომონაცემების გავრცელების პოლიტიკა საქსტატში“ http://www.geostat.ge/cms/site_images/files/georgian/law/microdata%20brzaneba.pdf</p> <p>4. საქართველოს კანონი „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“. https://matsne.gov.ge/ka/document/view/1561437</p>
7.2	კონფიდენციალურობა – მონაცემებთან მოპყრობა	<ul style="list-style-type: none"> • კონფიდენციალურობის დაცვის სახელმძღვანელოები. • საქსტატში დასაქმებულის მიერ წერილობით აღიარებული ვალდებულებები სამსახურებრივი საქმიანობის შედეგად მიღებული/შეგროვებული მონაცემების კონფიდენციალურობის უზრუნველყოფის შესახებ.
8	გამოქვეყნების პოლიტიკა	
8.1	გამოქვეყნების კალენდარი	მონაცემთა გავრცელების თარიღები განსაზღვრულია სტატისტიკურ სამუშაოთა კალენდრით, რომელიც განთავსებულია საქსტატის ვებ-საიტზე და საჯაროდ ხელმისაწვდომია.

	ცნების დასახელება	წარმოდგენა
8.2	გამოქვეყნების კალენდარზე ხელმისაწვდომობა	http://geostat.ge/index.php?action=page&p_id=22&lang=geo
8.3	მომხმარებელთა ხელმისაწვდომობა	მონაცემები ხელმისაწვდომია ყველა კატეგორიის მომხმარებლისთვის ერთდროულად.
9	გავრცელების სიხშირე	წელი.
10	ხელმისაწვდომობა და მკაფიოობა	
10.1	პრეს-რელიზები	გამოკვლევის შედეგებს თან ერთვის პრეს რელიზი: http://geostat.ge/?action=news&lang=geo&npid=1232
10.2	პუბლიკაციები	საქართველოს ენერგეტიკული ბალანსი: http://www.geostat.ge/index.php?action=wnews_archive1&qy=1&qy1=24&lang=geo
10.3	ონლაინ მონაცემთა ბაზა	-
10.4	მიკრომონაცემებზე ხელმისაწვდომობა	-
10.5	სხვა	-
10.6	დოკუმენტაცია მეთოდოლოგიაზე	-
10.7	დოკუმენტაცია ხარისხის შესახებ	-
11	ხარისხის მართვა	
11.1	ხარისხის უზრუნველყოფა	სტატისტიკური პროცესების და პროდუქტების ხარისხის უზრუნველსაყოფად საქსტატი ხელმძღვანელობს ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლით „ოფიციალური სტატისტიკის ძირითადი პრინციპები“, აგრეთვე ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსით, გაეროს ოფიციალური სტატისტიკის ფუნდამენტური პრინციპებით და ევროპის სტატისტიკის სისტემის ხარისხის უზრუნველყოფის ჩარჩოთი (QAF).
11.2	ხარისხის შეფასება	საქსტატის მეთოდოლოგიის და ხარისხის მართვის სამმართველო დარგობრივ დეპარტამენტებთან ერთად პასუხისმგებელია წარმოებული სტატისტიკური პროდუქტების და პროცესების ხარისხზე. სამმართველო ატარებს სტატისტიკური პროცესების ხარისხის აუდიტს და აფასებს სტატისტიკურ პროდუქტებთან და პროცესებთან დაკავშირებულ რისკებს. საქსტატში შემუშავებულია პოლიტიკის დოკუმენტები, სახელმძღვანელოები და სამუშაო პროცესების აღწერილობები. ეს დოკუმენტები უზრუნველყოფენ სტატისტიკური პროცესების და პროდუქტების სტანდარტიზებას და ხარისხის უზრუნველყოფის ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბებას.
12	შესაბამისობა	
12.1	მომხმარებელთა მოთხოვნები	მონაცემთა ძირითადი მომხმარებლები არიან: ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო, გარემოს დაცვის სამინისტრო, არასამთავრობო ორგანიზაციები, ევროსტატი, ენერგეტიკის საერთაშორისო სააგენტო, ენერგეტიკული გაერთიანების სამდივნო, გაეროს სტატისტიკის განყოფილება, ენერგეტიკის ექსპერტები,

	ცნების დასახელება	წარმოდგენა
		სტუდენტები, სხვა მომხმარებლები. მათ აღნიშნული მონაცემები ესაჭიროებათ სხვადასხვა სახის სტატისტიკური ანალიზის ჩასატარებლად, მარკეტინგული სტრატეგიის დასაგეგმად ან ეკონომიკური მდგომარეობის შესასწავლად და შესაფასებლად.
12.2	მომხმარებელთა კმაყოფილება	მომხმარებელთა კმაყოფილების კვლევა არ ჩატარებულა. თუმცა იგი მუდმივად კონტროლდება ფორმალური და არაფორმალური კონტაქტების მეშვეობით.
12.3	სისრულე	მონაცემები შეესაბამება საერთაშორისო სტანდარტებს.
13	სიზუსტე და სანდოობა	
13.1	ზოგადი სიზუსტე	დამუშავებული მონაცემების შედარება ხდება გასული პერიოდის შესაბამის მონაცემთან. რიგ შემთხვევებში, დამუშავების პროცესში და ენერგეტიკული ბალანსის ფორმირებისას ხდება მონაცემთა გადამოწმება როგორც ადმინისტრაციულ წყაროებში, ისე საწარმოს წარმომადგენლებთან.
13.2	შერჩევითი ცდომილება	-
13.3	არაშერჩევითი ცდომილება	არაშერჩევითი ცდომილების მინიმიზაციის მიზნით, ხდება მონაცემების შედარება ადმინისტრაციულ წყაროებთან.
14	დროულობა და პუნქტუალურობა	
14.1	დროულობა	მონაცემები ქვეყნდება საანგარიშო წლის მომდევნო წლის დეკემბრის შუა რიცხვებში.
14.2	პუნქტუალურობა	მონაცემთა გამოქვეყნება ხდება სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამაში მითითებული თარიღის შესაბამისად. გამოქვეყნების თარიღების დარღვევის ფაქტს ადგილი არ ჰქონია.
15	თანამიმდევრულობა და შესადარისობა	
15.1	შედარებითობა – გეოგრაფიული	საქართველოს ყველა რეგიონისთვის გამოყენებულია ერთი და იგივე მეთოდოლოგია და მიდგომები, რომლებიც შეესაბამება საერთაშორისო მეთოდოლოგიას.
15.2	შესადარისობა – დროში	დროითი მწკრივის მონაცემები ერთმანეთთან შესადარისია.
15.3	თანამიმდევრულობა – სტატისტიკურ მიმართულებებს შორის	მონაცემები თანამიმდევრულია.
	თანამიმდევრულობა – შიდა	მონაცემები თანამიმდევრულია.

	ცნების დასახელება	წარმოდგენა
16	დანახარჯები და დატვირთვა	ენერგორესურსების მოხმარების გამოკვლევის ბიუჯეტია 31 500 ლარი და შერჩევაში დაახლოებით 6 500 საწარმოა. სტატისტიკურ სამუშაოთა განხორციელების ზოგადი პრინციპების ბრძანების შესაბამისად, პირადი სტატისტიკოსის ანაზღაურება ერთ ინტერვიუზე (ონლაინ კითხვარის შევსებაზე) შეადგენს 7 ლარს. ენერგეტიკის სექტორის სპეციალიზებული კითხვარები და ტრანსპორტის დარგის კითხვარები არის უფასო.
17	მონაცემთა გადასინჯვა	
17.1	მონაცემთა გადასინჯვა – პოლიტიკა	გადასინჯვის პოლიტიკა ხელმისაწვდომია საქსტატის ვებ-საიტზე: http://www.geostat.ge/cms/site_images/Revision%20policy_Geostat_20%20July_final.pdf
17.2	მონაცემთა გადასინჯვა – პრაქტიკა	მონაცემთა გეგმიური გადასინჯვა არ ხდება. არაგეგმიური გადასინჯვა (მონაცემთა დაზუსტების მიზნით) პრაქტიკაში არ განხორციელებულა.
18	სტატისტიკური დამუშავება	
18.1	პირველადი მონაცემები	ენერგორესურსების წარმოების, მიწოდების და მოხმარების შესახებ გამოკვლევის შევსებული კითხვარები (ონლაინ კითხვარი).
18.2	მონაცემთა შეგროვების სიხშირე	ყოველწლიურად.
18.3	მონაცემთა შეგროვება	უმეტეს შემთვევაში (დაახლოებით 90%) გამოიყენება ონლაინ კითხვარი.
18.4	მონაცემთა კონტროლი	მონაცემთა პირველადი შემოწმება ტარდება პროგრამულად, მონაცემთა ბაზაში არსებული არითმეტიკული კონტროლის საფუძველზე. მეორადი კონტროლი ხორციელდება ბიზნეს სტატისტიკის დეპარტამენტის შესაბამისი სამმართველოს თანამშრომლების მიერ.
18.5	მონაცემთა გაანგარიშება	საწარმოთა შერჩევა ხორციელდება შემთხვევითი სტრატეგიცირებული შერჩევის საფუძველზე. მონაცემთა შეწონვა ხდება ყოველწლიურად. გამოკვლევის შედეგად მოპოვებული მონაცემები მრავლდება მინიჭებულ წონებზე, საწარმოთა დონეზე და მხოლოდ ამის შემდეგ ხდება მისი დაჯამება უკვე იმ მოთხოვნების შესაბამისად, რომლებსაც ითვალისწინებს ბიზნეს სტატისტიკის მეთოდოლოგია.
18.6	მოსწორება	არ გამოყენებულა.
19	კომენტარი	-